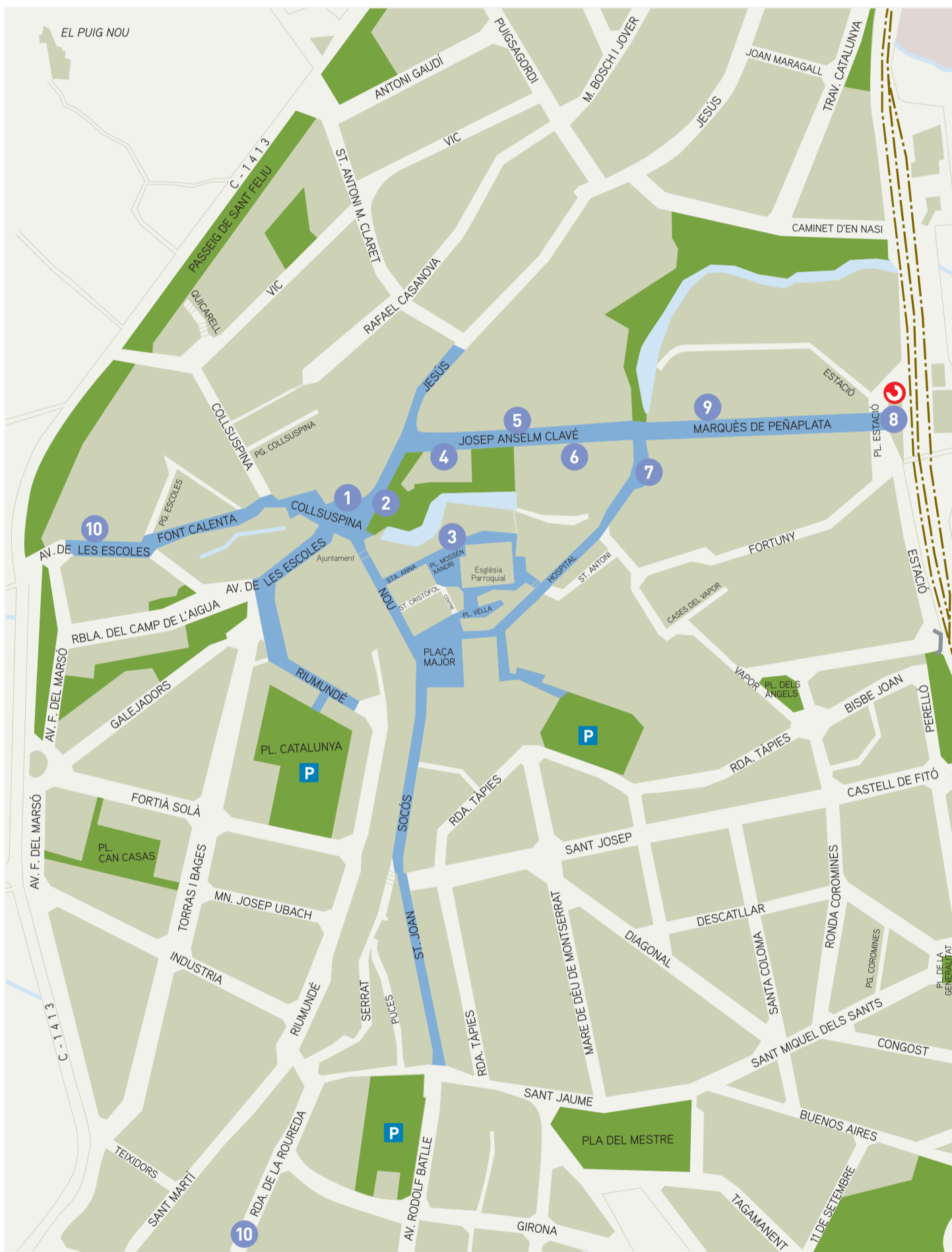

VILA MODERNISTA I D'ESTIUEIG

Centelles

AJUNTAMENT DE CENTELLES
NOU, 15 CENTELLES
Tel. 93 881 03 75

www.centelles.cat

Centelles fou, des de finals del segle XIX, una destinació privilegiada d'estiu. La frescor del seu clima i les modernes comunicacions –la carretera de Ribes a mitjan segle XIX i, sobretot, el tren l'any 1875– van propiciar la construcció de residències estiuenques. A la mateixa època, Centelles es desvetllava com una vila industrial, activitat que també ha deixat valuoses empremtes arquitectòniques. Algunes d'aquestes cases foren obra de reputats arquitectes, com Manuel J. Raspall (1877-1937).

CASA OLLER

1. CASA OLLER O "CAN GAUDÍ"

L'any 1917, Manuel J. Raspall va donar la seva forma noucentista definitiva a un edifici original del 1796. La casa tenia motor propi per fer electricitat i un dels primers telèfons particulars de Centelles. D'aquest edifici destaquen el tractament de la façana, les reixes i la fusteria. La casa també es coneix com a "Can Gaudí", ja que els seus propietaris estaven emparentats amb l'arquitecte Antoni Gaudí. Així ho reflecteix la inscripció sobre la porta d'entrada principal.

2. EL PASSEIG

El Passeig és la intervenció més destacada de Manuel J. Raspall a Centelles. Va ser duta a terme entre els anys 1919 i 1922 i es va finançar en bona part amb aportacions particulars de Miquel Pratmarsó, que aleshores ajardinava el sector alt del torrent de la Cira, unit per un pont a la seva finca de la plaça de l'església. La porta d'accés a la finca dels Pratmarsó, les baranes, els bancs de pedra, els llums i la distribució general del Passeig manifesten l'estil modernista tardà de Raspall. Ell mateix va restaurar la peanya i la columna de la creu de terme gòtica que va presidir el Passeig fins l'any 1936.

EL PASSEIG

3. CASA PRATMARSÓ

Entre 1922 i 1927, Manuel J. Raspall va reformar un edifici que ja ocupava el lloc on es trobava el molí de Can Fiol i unes cases de la sagrera medieval. La reforma va incloure la remodelació dels jardins, la construcció d'una tribuna i l'eixamplament de la casa pels laterals. L'actual edifici destaca per la qualitat de la seva arquitectura, emmarcada en els cànons noucentistes i, sobretot, per la seva implantació en relació a la sagrera i el Passeig modernista.

CASA PRATMARSÓ

4. SOCIETAT CORAL "LA VIOLETA"

Edifici modernista primerenc amb altres elements eclèctics construït pels volts de 1899 per fer de seu de la Societat Coral "La Violeta". La Societat, vinculada als Cors de Clavé, va ser fundada el 1892, com ho indica la data pintada a la façana principal d'un edifici que dona testimoni de la primera societat d'esbarjo de la Centelles industrial. Arquitectònicament són rellevants tots els elements que persisteixen de la construcció original.

SOCIETAT CORAL "LA VIOLETA"

5. CARRERS DEL MARQUÈS DE PEÑAPLATA I D'ANSELM CLAVÉ

Continu urbà obert a finals del segle XIX per connectar la vila vella de Centelles i la nova estació de ferrocarril. El tram de baix està dedicat al general Ramon Blanco Arenas, el qual va fer favors als centellencs que feien el servei militar. El tram de dalt va rebre el nom del poeta i polític català que fou fundador dels Cors de Clavé. Destaquen els edificis de Can Pujol, Can Pratmarsó (noucentista, c. 1920), Can Pratmarsó-Aranyó (eclèctic, 1899-1901), Can Verdaguer (modernista, 1900-1910) i la Societat Coral "La Violeta".

CARRER DEL MARQUÈS DE PEÑAPLATA

6. CASA PUJOL

Edifici de l'any 1903 construït a la via aleshores més moderna de Centelles. És molt significatiu de l'arquitectura modernista de Centelles i del tipus de cases senyoriales implantades en el carrer de l'estació. Destaca per la delicadesa dels elements arquitectònics i per transparències visuals cap a l'església a través dels seus jardins. També és destacable la ceràmica decorativa a la teulada.

CASA PUJOL

7. CASA RIPOLL

Manuel J. Raspall edificà aquesta casa, annexa a una coneguda fàbrica de la zona industrial aleshores als afores del nucli urbà, entre 1915-1920. De l'edifici, possiblement el més adaptat als cànons noucentistes de Centelles i exemple de residència de la burgesia industrial, destaquen en general els elements que componen les singulars façanes i els treballs de forja realitzats en el taller Casals de Centelles.

CASA RIPOLL

8. ESTACIÓ DE FERROCARRIL

El traçat de la línia de Barcelona a Puigcerdà, dissenyat definitivament per Ildefons Cerdà, fill il·lustre de Centelles, fou inaugurat el 8 de juliol de 1875. El tren va ser utilitzat per tota mena de passatgers, entre els quals destacaven els burgesos barcelonins que havien escollit la vila de Centelles per estiu. En el conjunt destaca la passarel·la per a vianants construïda l'any 1909 per facilitar el pas a les fàbriques Estabanell i Batlle.

ESTACIÓ DE FERROCARRIL

9. CENTRE PARROQUIAL

Edifici noucentista construït entre 1910 i 1911 a iniciativa de l'entitat "Foment Catòlic". L'any 1911 fou inaugurat pel diputat del districte Lluís Ferrer i Vidal. L'entitat promotora es pot considerar una manifestació de la mateixa societat industrial que pretenia redimir dels seus aspectes considerats perversos. Els actes culturals, el teatre, i altres activitats que s'hi feien van influir bastant en la societat centellenc de l'època.

CENTRE PARROQUIAL

10. ESCOLA ILDEFONS CERDÀ

Conjunt arquitectònic noucentista construït entre 1930 i 1932, segons un projecte de 1918. El conjunt és molt coherent arquitectònicament i reflecteix una època de gran potència cultural. De fet, és un exemple interessant del model d'escoles mixtes implantat per la Generalitat republicana arreu de Catalunya. Fou inaugurat pel President Francesc Macià el 1932.

ESCOLA ILDEFONS CERDÀ

ALTRES LLOCS D'INTERÈS

NAU INDUSTRIAL DE L'ESTABANEL·L: Exemple d'arquitectura industrial que destaca per la cura en l'execució de les solucions constructives, dins els cànons del modernisme i eclecticisme tardans. Les obertures i els ornaments, sobretot, presenten una gran coherència estètica i visual. Es troba al costat oriental del nucli urbà, entre el riu Congost i l'Avinguda de la Unió Europea.

MAS MARTRAL: En aquest conjunt de tres edificis destaca la casa modernista de principis del segle XX, adossada a l'edifici tradicional, amb el qual constitueix una mostra de mestissatge arquitectònic, processos productius i usos. Es troba al nord-oest del nucli urbà i s'hi arriba per la Carretera de Banyeres.